

รวมกฎหมายและระเบียบ

กรณีข้าราชการถูกไล่ออกจากราชการ
แต่ได้รับเงินเดือนในระหว่างละทิ้งหน้าที่ราชการ

รวมกฎหมายและระเบียบ

กรณีข้าราชการถูกไล่ออกจากราชการ
แต่ได้รับเงินเดือนในระหว่างละทิ้งหน้าที่ราชการ

รวบรวมโดย

นายเสมอ กาฬภักดี

บทนำ

ข้าราชการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และในระหว่างที่ละทิ้งหน้าที่ราชการไปนั้นทางราชการได้เบิกจ่ายเงินเดือนให้ทุกเดือนจำนวนหลายเดือน ต่อมาทางราชการได้ลงโทษไล่ออกจากราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ เมื่อมีหนังสือเรียกเงินเดือนคืนก็ไม่ยอมส่งคืน จึงต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเงินคืน รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดแก่ผู้ที่มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินเดือนที่ทำให้ทางราชการเสียหาย

ปัญหาข้อกฎหมายกรณีฟ้องเรียกเงินเดือนคืนจากผู้ถูกลงโทษจะต้องฟ้องต่อศาลใดคดีมีอายุความ (กรณีฟ้องต่อศาลยุติธรรม) หรือมีระยะเวลาฟ้องคดี (กรณีฟ้องต่อศาลปกครอง) เท่าใด และเพราะเหตุใดผู้ถูกลงโทษจึงไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน เรื่องดังกล่าวมีข้อกฎหมายดังนี้

๑. เหตุที่ไม่สิทธิได้รับเงินเดือน

พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการ”

๒. เขตอำนาจศาล

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๔๓/๒๕๔๘ สรุปว่า

ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับเงินเดือนจากทางราชการไปโดยไม่มีสิทธิ เนื่องจากภายหลังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำเร็จการศึกษาจะได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการแล้ว ผู้ฟ้องคดี ได้จ่ายเงินเดือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตลอดมาจนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ แต่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งที่ ๑๔๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ลงโทษไล่ออกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้เงินเดือนที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ ในช่วงที่ขาดราชการและจากจากที่ถูกไล่ออกจากราชการคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้นเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการ ซึ่งในการวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องคืนเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีหรือไม่นั้น ศาลจำต้องพิจารณาคำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการ ซึ่งเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พ้นจากสถานภาพเป็นข้าราชการนับแต่วันที่ระบุในคำสั่ง ทำให้ไม่มีสิทธิที่จะรับเงินเดือน คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีในภายหลังแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย จึงเป็นคดีพิพาทอันสืบเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ทั้งเป็นคดีพิพาทที่มีมูลความแห่งคดี

เกี่ยวเนื่องกับคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภายในประเทศ ภาคปกติระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในข้อหาแรกซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครอง จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

๓. ระยะเวลาฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มาตรา ๙ ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้

๑ ล ๑

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

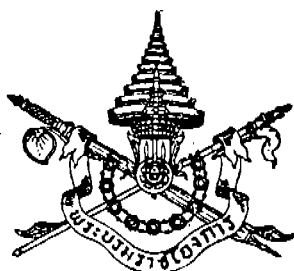
มาตรา ๕๑ การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี... นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

๔. ตัวอย่างคดีปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๕๔๘/๒๕๕๐ เมื่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอันเป็นหน่วยงานในสังกัดของผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๗.๐๐๑/๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งให้สาธารณสุขอำเภอส่งเงินเดือนที่จ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีคืนจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๗๔๔/๒๕๕๑ คดีนี้ผู้ฟ้องคดี (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ได้ฟ้องเรียกคืนเงินเดือนซาก นาง พ. แต่ศาลปกครองกลางไม่รับคดีไว้พิจารณาเนื่องจากเห็นว่าฟ้องเกินเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษไล่ออก (วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐) แต่ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วมีความเห็นสรุปว่าผู้ว่าราชการจังหวัดได้รายงานการลงโทษไปยังผู้ฟ้องคดีและผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแก้ไขคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ การที่ยื่นฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงให้ศาลปกครองชั้นต้นรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๖๓/๒๕๕๕ ระยะเวลาฟ้องคดี ๑ ปี ในการเรียกคืนเงินเดือน ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น นับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

พระราชกฤษฎีกา

การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

ให้จ่ายเงินเดือนไปก่อนได้ตามบัญชีถือจ่ายปีที่แล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๕ การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการที่ได้เลื่อนเงินเดือนเพราะถึงแก่ความตายเนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จ่ายจากอัตรเงินเดือนที่ผู้นั้นครองอยู่ หรือเงินเดือนเหลือจ่าย หรือให้ออนเงินเดือนอื่นมาตั้งจ่าย

หมวด ๒

การจ่ายเงินเดือน

มาตรา ๑๐ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการแต่ละเดือน ให้จ่ายตามบัญชีถือจ่ายเงินเดือนที่กรมบัญชีกลางอนุมัติแล้วตามความในหมวด ๑

มาตรา ๑๑ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือนไม่เต็มเดือน ให้จ่ายตามส่วนของจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนในเดือนนั้น

มาตรา ๑๒ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรณีบรรจุใหม่หรือกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๑๓ การจ่ายเงินเดือนกรณีที่มีการเลื่อนชั้น เลื่อนระดับ หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

มาตรา ๑๔ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ซึ่งต้องระบุด้วยว่าให้ได้รับเงินเดือนในอัตราใด และให้ขาดจากอัตรเงินเดือนเดิมไปรับอัตรเงินเดือนตำแหน่งใหม่หรือให้ออนอัตรเงินเดือนเดิมไปตั้งจ่ายสำหรับตำแหน่งใหม่ตั้งแต่เมื่อใด

มาตรา ๑๕ การจ่ายเงินเดือนในกรณีโอนข้าราชการ ให้จ่ายทางสังกัดใหม่และงดจ่ายเงินเดือนทางสังกัดเดิมตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งโอน

ในกรณีที่มีการจ่ายเงินเดือนทางสังกัดเดิมล่วงล้าไป ให้เบิกเงินเดือนทางสังกัดใหม่ส่งใช้สังกัดเดิมโดยวิธีเบิกหักผลส่ง แล้วให้เจ้าสังกัดใหม่แจ้งการเบิกหักผลส่งให้เจ้าสังกัดเดิมทราบ ห้ามมิให้เบิกเป็นส่วนตัวเงิน

มาตรา ๑๖ ข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการดังกล่าว

ปฏิบัติหน้าที่มนุษยธรรม กฎหมายว่าด้วยบำนาญพิเศษสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือเงินอื่น
ในลักษณะเดียวกัน ให้นำความในลักษณะ ๓ หมวด ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี
บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงิน
เดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติหลายประการ
ที่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับสิทธิและประโยชน์ของข้าราชการเกี่ยวกับการ
ลาได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ
และเงินอื่นในลักษณะเดียวกันให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับสิทธิและประโยชน์ของข้าราชการดังกล่าวด้วย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ระเบียบ ก.พ.

ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ลูกสั่งให้ออก
ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) และมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ. จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ
พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑
ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ ให้สั่งให้ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้อง
ไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งให้
ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ การสั่งดังกล่าว
ไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้น

ข้อ ๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๘) ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่
ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๑ วรรคหนึ่ง ให้สั่งให้ออกจากราชการ
ตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

ข้อ ๖ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้อง
เปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑
ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามมาตรานั้น

ข้อ ๗ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๑ ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่
วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการสั่งพักราชการหรือเป็นกรณี
ที่ถูกควบคุม ชัง หรือต้องจำคุก ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการ วันที่ถูกควบคุมชัง
หรือต้องจำคุก แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
ในระเบียบนี้ ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรต้องสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปก่อนวันที่
ออกคำสั่ง ก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้
แต่ทั้งนี้การสั่งดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น

ข้อ ๙ ในกรณีที่ให้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งปลดออกหรือ
ไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ต้องพักราชการหรือวันที่ต้องออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กระทำผิดวินัยเพราะเหตุละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลา
เกินสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ละทิ้ง
หน้าที่ราชการนั้น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องรับโทษจำคุก หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่ต้องรับโทษจำคุก
แล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นกรณีที่กระทำความผิดอาญาและได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดหนักกว่าโทษจำคุก
ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันที่ถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันที่
ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่ง
เปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษปลดออกเป็นไล่ออก หรือไล่ออกเป็นปลดออก ให้สั่งให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่
ออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าจะต้องสั่งเปลี่ยนแปลงวันออกจากราชการด้วย ให้สั่งลงโทษ
ย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้น

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๑๐
หรือมาตรา ๑๑๑ ไปแล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ
ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้น

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ได้ออกจาก
ราชการไปก่อนแล้วเพราะถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น
หรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการ
ไปแล้วนั้น

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ได้พ้นจากราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึง
วันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือวันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมาย ก.พ. ออกตาม
มาตรา ๑๐๘ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ ให้เลขาธิการ ก.พ. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

(สำเนา)

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
ที่ ๔๓/๒๕๔๘

คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๘

เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ระหว่าง { ศาลปกครองพิษณุโลก
ศาลจังหวัดแพร่

การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ

ศาลปกครองพิษณุโลก โดยสำนักงานศาลปกครองส่งความเห็นให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคสาม ซึ่งเป็นกรณีศาลที่รับฟ้องคดีเห็นว่าคดีไม่อยู่ในเขตอำนาจ และศาลที่ส่งความเห็นและรับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น

ข้อเท็จจริงในคดี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ฟ้องคดี ยื่นฟ้องนายชาญวิทย์ พรหมสุนิรินทร์ ที่ ๑ นายโกวิท พรหมสุนิรินทร์ ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองพิษณุโลกเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๕/๒๕๔๖ ความว่า เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ข้าราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ ๑ ระดับ ๔ สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตากทำสัญญากับผู้ฟ้องคดี เพื่อไปศึกษาต่อภายในประเทศระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงานที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีกำหนดเวลา ๒ ปี ๑ ภาคการศึกษา ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ โดยมี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกัน สัญญาดังกล่าวมีข้อสัญญาว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องกลับเข้าปฏิบัติราชการตามที่ราชการเห็นสมควรทันทีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ไปศึกษา ถ้าผิดสัญญาจะต้องชดใช้คืนเงินเดือน เงินเพิ่ม หรือเงินอื่นใดทั้งสิ้นที่ได้รับไปจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อ โดยลดลงตามส่วนของระยะเวลาที่กลับเข้าปฏิบัติราชการ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องจ่ายเบี้ยปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกเป็นจำนวนสองเท่าของเงินที่จะต้องชดใช้คืน โดยจะต้องชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีจนครบถ้วนภายในกำหนดสามสิบวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งจากผู้ฟ้องคดี หากไม่ชำระหรือชำระให้แต่ไม่ครบจะต้องชำระดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ชำระในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีนับจากวันถัดจากวันครบกำหนดดังกล่าวจนกว่าจะชำระครบถ้วนอีกด้วย เมื่อครบกำหนดตามสัญญาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องสำเร็จการศึกษาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขออนุญาตขยายระยะเวลาการศึกษากับผู้ฟ้องคดีออกไปอีกหลายครั้งเนื่องจากยังไม่สำเร็จการศึกษา โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้ค้าประกันการปฏิบัติและรับผิดชอบตามสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เช่นเดิม ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้อนุญาตตามคำขอ ต่อมาเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำเร็จการศึกษา ผู้ฟ้องคดีจึงแต่งตั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้ารับราชการ ณ สังกัดเดิมตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ แต่หลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้ารับราชการแล้วได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงโดยขาดราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อ.ก.ค. กรมอาชีวศึกษาจึงมีมติให้ไล่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงมีคำสั่งไล่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในขณะที่รับราชการจนเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ อันเป็นระยะเวลาก่อนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะปฏิบัติราชการครบกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ลาศึกษาต่อเป็นการผิดสัญญาลาศึกษาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้เงินเดือนที่ได้รับไว้ทั้งหมดจากทางราชการระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อโดยลดลงตามส่วนระยะเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเข้ารับราชการคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีพร้อมเบี้ยปรับอีกจำนวนสองเท่ารวมเป็นเงิน ๑,๑๕๕,๕๘๑.๕๓ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องชดใช้เงินเดือนที่ได้รับภายหลังได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการในช่วงที่ขาดราชการและหลังจากที่ถูกไล่ออกจากราชการคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกเป็นจำนวน ๕๒,๖๗๘.๑๐ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องชดใช้คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีรวมเป็นเงิน ๑,๒๐๘,๒๕๙.๖๓ บาท ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลเพื่อ

บังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นเงินจำนวน ๑,๓๒๕,๘๑๔.๘๖ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รับผิดชอบใช้ให้ไม่เกิน ๑,๒๗๑,๕๕๖.๔๒ บาท ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของต้นเงิน ๑,๑๕๕,๕๘๑.๕๓ บาท และร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๕๒,๖๗๘.๑๐ บาท ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของต้นเงิน ๑,๑๕๕,๕๘๑.๕๓ บาท นับแต่วันถัดจากวันที่ฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองพิษณุโลกเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องมารวม ๒ ข้อหา ข้อหาที่หนึ่งฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองผิดสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภายในประเทศภาคปกติและสัญญาค้ำประกัน ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินเป็นค่าเงินเดือนเบี้ยปรับ พร้อมดอกเบี้ยที่คิดนัดชำระหนี้ ข้อหาที่สองฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเงินเดือนไปโดยไม่มีสิทธิตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขาดราชการและถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้เงินเดือนที่ได้รับไประหว่างที่ขาดราชการและภายหลังที่ถูกไล่ออกจากราชการคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๒,๖๗๘.๑๐ บาท คดีมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาคำฟ้องในข้อหาที่สองอยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งหรือไม่ ศาลปกครองพิษณุโลกเห็นว่า หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินเดือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตลอดมาจนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ แต่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องชดใช้เงินเดือนที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ คืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๒,๖๗๘.๑๐ บาท การจ่ายเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีในห้วงระยะเวลาดังกล่าวจึงเป็นการจ่ายให้สำหรับการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเข้าปฏิบัติราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดี มิใช่การจ่ายให้ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลาไปศึกษาต่อ กรณีจึงมิใช่ความรับผิดตามสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อในประเทศภาคปกติ ข้อหานี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ ที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนเงินดังกล่าวก็เป็นกรณียกคืนจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเงินเดือนไปโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ เข้าลักษณะเป็น

ลามิควรรได้ตามมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่คดีละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย จากกฎ หรือคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อหานี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม มิได้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณาได้

ศาลจังหวัดแพร่เห็นว่า แม้การจ่ายเงินเดือนของผู้ฟ้องคดีในห้วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นการจ่ายให้สำหรับการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเข้ามาปฏิบัติราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดี มิใช่การจ่ายให้ในระหว่างที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลาไปศึกษาต่อ และมีใช่เป็นความรับผิดชอบระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่ในการวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องคืนเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีหรือไม่นั้นจำต้องพิจารณาและวินิจฉัยในประเด็นว่า คำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่า “ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น คดีพิพาทที่จำต้องวินิจฉัยในคดีนี้ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเนื่องมาจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ

ละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามนัย มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีจึงอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

คำวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องพิจารณา คดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรมหรือ ศาลปกครอง

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ เป็นคดีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานทาง ปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งขณะเกิดเหตุเป็นข้าราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดีและเป็นผู้สัญญากับผู้ฟ้องคดีใน สัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภายในประเทศภาคปกติ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็น ผู้กำกับแผนกการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเนื่องมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำผิดสัญญา เนื่องจากรับราชการ ไม่ครบกำหนดตามสัญญาเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงขณะรับราชการ ภายหลังสำเร็จการศึกษาจนเป็นเหตุให้ถูกไล่ออกจากราชการ กับฟ้องเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ เงินเดือนที่ได้รับภายหลังกลับเข้ารับราชการในช่วงที่ขาดราชการและหลังจากที่ถูกไล่ออกจากราชการคืน ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นสอดคล้องกัน ในข้อหาแรกว่า คดีพิพาทระหว่างผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเกี่ยวกับสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อ ภายในประเทศภาคปกติเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น คงมีปัญหาต้องวินิจฉัยเฉพาะข้อหาที่ผู้ฟ้องคดีขอให้บังคับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งคืนเงินเดือนที่รับไปโดย ไม่มีสิทธิว่า คดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลใด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าศาลปกครอง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกันซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือ การละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำ ที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ ดังนั้น ศาลปกครองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาในเรื่องความชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำของฝ่ายปกครอง

ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับเงินเดือนจากทางราชการไปโดยไม่มีสิทธิเนื่องจากภายหลังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำเร็จการศึกษาและได้รับแต่งตั้งให้เข้ารับราชการแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินเดือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตลอดมาจนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ แต่ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งที่ ๑๔๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องขอใช้เงินเดือนที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิในช่วงที่ขาดราชการและหลังจากที่ถูกไล่ออกจากราชการคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนั้น เหตุแห่งการฟ้องคดีจึงสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีออกคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการ ซึ่งในการวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องคืนเงินดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีหรือไม่นั้น ศาลจำเป็นต้องพิจารณาคำสั่งของผู้ฟ้องคดีที่ลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากราชการ ซึ่งเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พ้นจากสถานภาพเป็นข้าราชการนับแต่วันที่ระบุในคำสั่ง ทำให้ไม่มีสิทธิที่จะรับเงินเดือน คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอใช้เงินดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีในภายหลังแล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย จึงเป็นคดีพิพาทอันสืบเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองของผู้ฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) ทั้งเป็นคดีพิพาทที่มีมูลความแห่งคดีเกี่ยวกับคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาอนุญาตให้ข้าราชการไปศึกษาต่อภายในประเทศภาคปกครองระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองในข้อหาแรกซึ่งเป็นสัญญาทางปกครอง อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ฟ้องคดี นายชาญวิทย์ พรหมสุรินทร์ ที่ ๑ นายโกวิท พรหมสุรินทร์ ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

(ลงชื่อ) ชาญชัย ลิขิตจิตถะ
(นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ)
ประธานศาลฎีกา

(ลงชื่อ) วิชัย วิวิตเสวี
(นายวิชัย วิวิตเสวี)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลยุติธรรม

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
ประธานศาลปกครองสูงสุด

(ลงชื่อ) อัครวิทย์ สุมาวงศ์
(นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลปกครอง

(ลงชื่อ) พลโท สายัณห์ อรรถเกษม
(สายัณห์ อรรถเกษม)
หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร

(ลงชื่อ) พลโท อาชวัน อินทรเกสร
(อาชวัน อินทรเกสร)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลทหาร

(ลงชื่อ) พรชัย รัศมีแพทย์
(นายพรชัย รัศมีแพทย์)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สำเนาถูกต้อง

(นายชนกร همانบุตร)

นิติกร ๔

วัชรินทร์ กัด/ทาน

สำเนา

คำสั่ง

(ต. ๒๑)

คำร้องที่ ๗๒/๒๕๕๐

คำสั่งที่ ๕๕๘/๒๕๕๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง	{	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ผู้ฟ้องคดี
		นายบุญเสริม นิลแก้ว	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ(คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๒๐/๒๕๔๙ หมายเลขแดงที่ ๒๑๐๑/๒๕๔๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดของผู้ฟ้องคดี ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ระดับ ๔ สถานีอนามัยตำบล่าน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ รับเงินเดือนในอันดับ ท.๔ โดยผู้ฟ้องคดีได้โอนเงินเดือนให้ผู้ถูกฟ้องคดีเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุรินทร์ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้ขาดราชการโดยไม่ได้ยื่นใบลาตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๑ ครั้ง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๑๗ วัน แม้ผู้ถูกฟ้องคดี

/จะเคย...

จะเคยถูกลงโทษตัดเงินเดือนในกรณีขาดราชการมาแล้ว แต่ไม่กลับตัวประพฤติตนตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในการขาดราชการครั้งหลังสุดเป็นการขาดราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย จึงเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ จึงเสนอคณะกรรมการสามัญประจำจังหวัดสุรินทร์ (อ.ก.พ. จังหวัดสุรินทร์) พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๘ โดย อ.ก.พ. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันเริ่มขาดราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์จึงมีคำสั่งจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๑๕๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ ลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติดังกล่าว จากนั้นสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๗.๐๐๑/๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ขอให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกาบเชิงส่งเงินเดือนที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับไปจำนวน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท ตั้งแต่วันที่ขาดราชการจนถึงวันไล่ออกจากราชการคืนให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งสำนักงานสาธารณสุขอำเภอกาบเชิงได้พยายามติดต่อผู้ถูกฟ้องคดีและญาติแล้ว แต่ไม่สามารถติดต่อได้ จนเมื่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือฉบับนี้ จึงปรากฏหลักฐานไปรษณีย์ตอบรับว่าพี่สาวของผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แต่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดียังคงเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จนถึงวันฟ้องคดีจำนวน ๒,๑๐๑.๔๓ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๐๗๘.๐๘ บาท

/๒. ให้...

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงิน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยครบถ้วน

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ขาดราชการไม่มาปฏิบัติราชการโดยไม่ได้ยื่นใบลาตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๑ ครั้ง รวม ๑๑๗ วัน และผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง เนื่องจากไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์จึงได้มีคำสั่งที่ ๑๕๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ ลงโทษไล่ออกผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ ต่อมานายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๗/๒๑๒๐ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีนำเงินเดือนซึ่งได้จ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีขณะไม่มาปฏิบัติราชการ จำนวน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท มาคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนเงินดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีรับเงินเดือนดังกล่าวในขณะที่ขาดราชการโดยไม่ส่งใบลา ถือเป็นกรไม่ปฏิบัติราชการ จึงไม่มีสิทธิรับเงินเดือน จึงเป็นกรณีที่บุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินสิ่งใดเพราะการที่บุคคลอีกคนหนึ่งกระทำเพื่อชำระหนี้ก็ดี หรือได้มาโดยประการอื่นก็ดี โดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ และเป็นทางให้บุคคลอีกคนหนึ่งนั้นเสียเปรียบ บุคคลนั้นจำต้องคืนทรัพย์สินให้แก่เขา ตามมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีพิพาททางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาและพิพากษาของศาลยุติธรรม มิใช่คดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๖) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ พร้อมทั้งคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด จำนวน ๙๐๒.๕๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานทางปกครองยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นอดีตข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดของผู้ฟ้องคดี ขอให้คืนเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับไป

/จำนวน...

จำนวน ๓๓,๙๗๖.๖๕ บาท ตั้งแต่วันที่ขาดราชการโดยไม่ได้ยื่นใบลาตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงวันไล่ออกจากราชการ เนื่องจากกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงเป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานราชการกับเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในบังคับบัญชา โดยเหตุแห่งการฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ในฐานะผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ขาดราชการ คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งการที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องคืนเงินเดือนกรณีขาดราชการให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามฟ้องหรือไม่นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นคดีปกครองตามมาตรา ๒๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ประกอบกับ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง หากอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ดังที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย ทั้งนี้ เทียบเคียงกับคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาพิพากษาต่อไปตามรูปคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และเป็นไปตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีในอันที่จะรับไว้พิจารณาได้ หรือไม่

โดยที่คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย จึงเป็นการขอให้ศาลกำหนดคำบังคับให้ใช้เงินตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งบทบัญญัติมาตราดังกล่าว บัญญัติให้ศาลมีอำนาจกำหนดคำบังคับนี้เฉพาะในกรณีที่มีการฟ้องเกี่ยวกับ

/การกระทำ...

การกระทำละเมิดหรือความรับผิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ การฟ้องเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อันเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเท่านั้น คำฟ้องนี้จึงไม่อาจเป็นการฟ้องคดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วย กฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง และเมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการตกลงทำสัญญากันระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดี ในเรื่องดังกล่าว ก็ย่อมไม่อาจเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ฉะนั้น จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คดีตามคำฟ้องนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่น ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีเรียกเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นเหตุให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดสุรินทร์มีคำสั่งไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการย้อนหลังตั้งแต่วันที่ราชการ เป็นต้นไป ซึ่งคำสั่งดังกล่าวนอกจากจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องออกจากราชการแล้ว ยังมีผล เป็นการเพิกถอนสถานภาพการเป็นข้าราชการ และสิทธิประโยชน์อันเนื่องมาจากการเป็นข้าราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ผ่านมาในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไป อันรวมถึง การเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงก่อให้เกิดความรับผิดแก่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องคืนเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างนั้น ตามนัยมาตรา ๕๑ วรรคสี่ ประกอบกับมาตรา ๕๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉะนั้น เมื่อความรับผิดของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว เกิดจากการละทิ้ง หน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรของผู้ถูกฟ้องคดี อันเป็นการกระทำผิดวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ

ความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับในการพิจารณาคดีนี้ศาลจะต้องวินิจฉัยถึงความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ เนื่องจากเป็นสาเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเรียกเงินเดือนคืนจากผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และการพิจารณาวินิจฉัยว่าคำสั่งทางปกครองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยหลักการแล้วย่อมเป็นอำนาจของศาลปกครอง ดังปรากฏในคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๒/๒๕๔๙ ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างถึง ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่เห็นพ้องด้วย เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับผิดชอบในเงินงบประมาณที่เบิกจ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี อันอยู่ในสถานะเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการดังกล่าว ได้ฟ้องคดีโดยมีคำขอให้ศาลสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี การแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายในกรณีนี้ จึงต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

อย่างไรก็ดี แม้จะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ อันเป็นเหตุให้ต้องเรียกเงินเดือนคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อใด แต่เมื่อสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์อันเป็นหน่วยงานในสังกัดของผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๗.๐๐๑/๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งให้สาธารณสุขอำเภอทาบเชิงส่งเงินเดือนที่จ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีคืน จึงต้องถือว่า ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้าที่สุดในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ฉะนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ไม่เข้าเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับคดีที่ยื่นฟ้องนี้ มิได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และไม่มีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้ ที่ศาลปกครองชั้นต้น

มีคำสั่ง...

มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ พร้อมทั้งคืน
ค่าธรรมเนียมศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยในผล

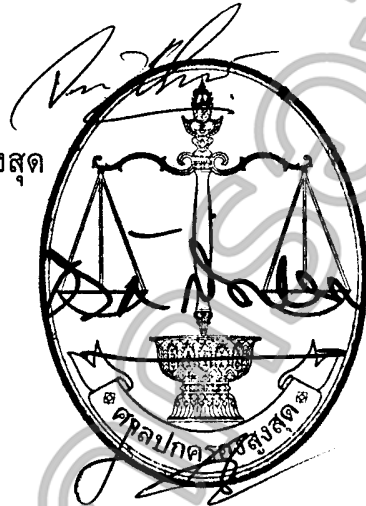
จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

V. นพ. แสวงศักดิ์

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายจรูญ หัตถกรรม
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายเกษม คมสัตย์ธรรม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา ชวลิตธำรง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

14

สำเนา

อ่านเมื่อวันที่... 6 ส.ค. 2552
(จ. ๒๑)

○ คำสั่ง

คำร้องที่ ๕๕๔/๒๕๕๑
คำสั่งที่ ๗๕๔/๒๕๕๑

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๓ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระหว่าง	{	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ผู้ฟ้องคดี
		นางพรทิพย์ ฉายเพิ่มศักดิ์	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลย
ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้อง
ไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๘๒/๒๕๕๑
หมายเลขแดงที่ ๘๕๔/๒๕๕๑ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นนิติบุคคลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข
ระดับ ๗ สังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี ได้กระทำผิดวินัยกรณีไม่มาปฏิบัติราชการ
ความปกติโดยไม่แจ้งเหตุผลนับแต่วันที่ ๖ ถึงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ รวม ๒๒ วัน
และขาดราชการครั้งที่สองนับแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน รวม ๕๗๘ วัน

โดยไม่มีเหตุผล...

โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลากว่า
สิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติ
ตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่ง อ.ก.พ. จังหวัดปทุมธานี
มีมติลงโทษไล่ออกจากข้าราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีจึงมีคำสั่ง
จังหวัดปทุมธานี ที่ ๙๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ไล่ออกจาก
ราชการและแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๗/๒๕๕๐ ลงวันที่
๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๗/๑๖๕๒๗
ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง ผู้ฟ้องคดีจึงแจ้ง
ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีดำเนินการแก้ไขคำสั่งใหม่ให้ผู้ถูกต้องตามหนังสือ ลับ ส่วนที่สุด
ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕๕/๖๗๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
จึงแก้ไขคำสั่งลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีโดยแก้ไขวันไล่ออกจากราชการ จากวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘
เป็นวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ เป็นต้นไป ตามคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๒๕๑๘/๒๕๕๐
ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ต่อมา เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีตรวจพบว่าผู้ถูกฟ้องคดี
ยังคงรับเงินเดือนไปตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ รวม ๗ เดือน ๒๙ วัน เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น
๑๙๘,๔๒๑ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวเนื่องจากละทิ้งหน้าที่ราชการ
โดยไม่มีเหตุอันสมควรตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี
บำนาญ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้
ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยเงินที่ได้รับไปพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือแล้วพิกเฉย
ผู้ฟ้องคดีไม่มีทางอื่นใดที่จะบังคับผู้ถูกฟ้องคดีได้ จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบหนี้สินเงินจำนวน
๑๙๘,๔๒๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันผิดนัด
จนถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๒,๘๕๕ บาท รวมเป็นเงิน ๒๐๑,๒๗๕ บาท และให้ชำระดอกเบี้ย
ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีในต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ
แก่ผู้ฟ้องคดี

/ศาลปกครอง...

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานละทิ้งหน้าที่ราชการหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่ง อ.ก.พ. จังหวัดปทุมธานี ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ส่งโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี จึงได้มีคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๙๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันที่ละทิ้งราชการเป็นต้นไป ซึ่งคำสั่งดังกล่าวนอกจากจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องออกจากราชการแล้ว ยังมีผลเป็นการเพิกถอนสถานภาพการเป็นข้าราชการ และสิทธิประโยชน์ อันเนื่องมาจากการเป็นข้าราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ผ่านมาในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไป อันรวมถึงการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องคืนเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างนั้น เมื่อความรำคาญของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าวเกิดจากการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรของผู้ถูกฟ้องคดี อันเป็นการกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรำคาญอย่างอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๙๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากราชการ รวมทั้งได้มีหนังสือเรียกเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีหลายฉบับ กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าสังกัดได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินเดือนที่ได้รับไปในระหว่างนั้น อันก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีนับตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๐ แล้ว มีในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี กรณีการติดตามเรียกเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เมื่อผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ คดีนี้จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนด

ระยะเวลาหนึ่งปี...

ระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่รัฐเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ให้คืนเงินค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นข้าราชการในสังกัดผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งให้ไปรับราชการที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี แม้จะไปรับราชการประจำอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี แต่เงินเดือนที่ได้จ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินงบประมาณของผู้ฟ้องคดี ตามข้อเท็จจริงจังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งที่ ๙๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและได้มีคำสั่งที่ ๒๙๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แก่ไขวันไล่ออกจากราชการ จากวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ เป็นวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ แต่ในระหว่างนั้นผู้ถูกฟ้องคดียังรับเงินเดือนอยู่ จึงเป็นการรับเงินไปโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งในการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยก็คดี กรณีเรียกเงินเดือนคืนก็คดี เป็นเรื่องการบริหารงานบุคคล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีเป็นข้าราชการในสังกัดของผู้ฟ้องคดี จังหวัดปทุมธานีเพียงแต่กระทำการแทนผู้ฟ้องคดีเท่านั้น ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๕๔๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน (ด้านการบริหารงานบุคคล) เมื่อจังหวัดปทุมธานีได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วจะต้องรายงานให้ผู้ฟ้องคดีทราบการดำเนินการ หากเรียกเงินคืนไม่ได้จะต้องให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มอบอำนาจฟ้องเป็นคดีต่อไป เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงเรื่องดังกล่าวจากรายงานของจังหวัดปทุมธานี ตามหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๗/๔๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่อง เรียกเงินเดือนคืนจากผู้ไม่มีสิทธิรับเงินเนื่องจากละทิ้งราชการ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีทราบเหตุที่จะต้องเรียกร้องเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างไรก็ตาม คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘ เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๘๘,๔๒๑ บาท ไปโดยไม่มีสิทธิเนื่องจากละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ

/แจ้งให้...

แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงินที่ได้รับไปพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าของทรัพย์สินมีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินที่เบิกจ่ายจากงบประมาณ ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี จึงมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากผู้ไม่มีสิทธิ ยึดถือไว้ได้ตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คราบไคที่ผู้ถูกฟ้องคดี ยังไม่ได้คืนเงินเดือนดังกล่าว ผู้ฟ้องคดียังมีสิทธิที่จะติดตามเอาคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น ให้อำนาจฟ้องของผู้ฟ้องคดี ไว้พิจารณาต่อไป

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี มีคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๕๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ไล่ออกผู้ถูกฟ้องคดี ออกจากราชการและแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๗/๑๖๕๒๗ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องผู้ฟ้องคดีจึงแจ้งผู้ว่าราชการ จังหวัดปทุมธานีให้ดำเนินการแก้ไขคำสั่งใหม่ให้ถูกต้องตามหนังสือ ลับ ควนที่ สค ๐๒๐๑.๐๕๕/๖๗๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี จึงแก้ไขคำสั่งลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีโดยแก้ไขวันไล่ออกจากราชการ จากวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ตามคำสั่งจังหวัดปทุมธานี ที่ ๒๕๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีอย่างช้า ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ การที่ศาลปกครองชั้นต้น

มีคำสั่ง...

มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ศาลปกครองสูงสุด
ไม่เห็นพ้องด้วย

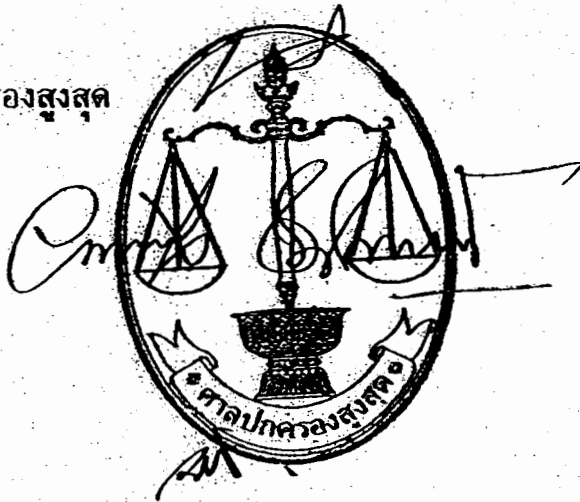
จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อไป

นายปรีชา ชวลิตธำรง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายคำริ วัฒนสิงห์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวรพจน์ วิศรุดพิชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิษณุ วรรณุญ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวรวิทย์ กังศศิเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

○ คำสั่ง

คำร้องที่ ๔๗๙/๒๕๕๓

คำสั่งที่ ๕๖๑/๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

ระหว่าง

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ฟ้องคดี
- นางสาวอรทัย ป้องกัน ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๖๐/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๕๒๕/๒๕๕๓ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีครั้งดำรงตำแหน่งลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานบริการ ฝ่ายพัสดุ สำนักงานการคลัง สังกัดผู้ฟ้องคดี ช่วยปฏิบัติงานสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ออกจากงานตั้งแต่วันที่

/๒๙ พฤษภาคม...

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๖๒ วรรคสอง ข้อ ๗๓ วรรคหก และข้อ ๙๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับข้อ ๕ (๒) ของระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๑๑ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการจ้างลูกจ้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๑๐๒/๑๗๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีให้คืนเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพ จำนวน ๑ เดือน กับ ๓ วัน รวมเป็นเงินจำนวน ๙,๘๓๓.๓๙ บาท ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้นำเงินมาชำระให้ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องชำระคืนเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพ นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นจำนวนเงิน ๙,๘๓๓.๓๙ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ คิดเป็นดอกเบี้ย ๗๐๙.๒๒ บาท รวมเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นเงิน ๑๐,๕๔๒.๖๑ บาท

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๑๐,๕๔๒.๖๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๙,๘๓๓.๓๙ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จให้ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องเรียกเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๒๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามข้อ ๖๒ วรรคสอง ข้อ ๗๓ วรรคหก และข้อ ๙๕ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับข้อ ๕ (๒) ของระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการจ้างลูกจ้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งคำสั่งดังกล่าวนอกจากจะทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องออกจากงานแล้ว ยังมีผลเป็นการเพิกถอนสถานะภาพ

/การเป็นลูกจ้าง...

การเป็นลูกจ้างประจำและสิทธิประโยชน์อันเนื่องมาจากการเป็นลูกจ้างประจำของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ผ่านมาในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการไป อันรวมถึงการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย จึงก่อให้เกิดความรับผิดชอบแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องคืนเงินเดือน และเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพที่ได้รับไปในช่วงนั้น กรณีจึงเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และ เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับผิดชอบในเงินงบประมาณที่เบิกจ่ายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี อันอยู่ในสถานะ เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ประกอบกับในคดีนี้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีใช้เงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ศาลสามารถออกคำสั่งได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกทั้งการฟ้องคดีนี้มิได้เป็นการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่จะต้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๐ (ที่ถูกคือ ๒๕๕๐) แต่อย่างไรก็ดี ศาลปกครองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม โดยที่มาตรา ๕๑ แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุ แห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดี ได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ กรณีจึงถือได้ว่าวันที่ ผู้ฟ้องคดีมีคำสั่งดังกล่าวเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุให้ต้องเรียกเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพคืน จากผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีชอบที่จะนำคดีมาฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว ส่วนการที่ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๑๐๒/๑๗๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดี ให้คืนเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพดังกล่าว ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ นั้น เป็นการกำหนดเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยเมื่อพ้นกำหนดวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ มิได้เป็นเหตุให้นำมาขยายระยะเวลาการฟ้องคดีแต่อย่างใด การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาล

/ในวันที่...

ในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับการฟ้องคดีมิได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และไม่มีเหตุจำเป็นอื่นตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ แม้ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๒๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด ต้องถือว่าคำสั่งชอบและถึงที่สุดแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป การที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีจนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีได้รับเงินดังกล่าวไป จึงเป็นการรับเงินไปโดยไม่มีสิทธิที่จะอ้างตามกฎหมายได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องส่งเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพที่ได้รับเกินกว่าสิทธิไปจำนวน ๙,๘๓๓.๓๙ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนเงินข้างต้น ผู้ฟ้องคดีในฐานะเจ้าของเงินย่อมมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งไม่มีกำหนดอายุความ สิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง คือ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๑๐๒/๑๗๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และมีอยู่จนกว่าจะได้รับเงินคืนจากผู้ถูกฟ้องคดีครบถ้วน คดีนี้มีข้อคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีโดยตรง แต่เป็นการฟ้องคดีเพื่อเรียกคืนทรัพย์สินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่รับเงินไป

/โดยรู้อยู่แล้ว...

โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองไม่มีสิทธิ ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในเงินพิพาทยอมมีสิทธิติดตามเอาคืนได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องคืนเงินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่คืนเงินพิพาทให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีผิดนัดทำให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิคิดดอกเบี้ยได้ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้ศาลบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินจำนวนดังกล่าว อันเป็นเรื่องที่เจ้าของทรัพย์ฟ้องคดีเพื่อเรียกทรัพย์คืนจากผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่สามารถนำมาใช้บังคับกับกรณีที่พิพาทได้เนื่องจากเป็นกฎหมายบททั่วไป จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ศาลมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ เพราะเหตุเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการฟ้องคดี

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี และการฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในห้าปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานอิสระซึ่งเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐ อันเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นลูกจ้างประจำของผู้ฟ้องคดี และโดยที่เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ลงโทษไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากงานกรณีละทิ้งหน้าที่ติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

/ตั้งแต่วันที่...

ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งคัดค้านคำสั่งดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๑๐๒/๑๓๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี คืนเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายให้ในช่วงที่ได้ละทิ้งหน้าที่นับตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ รวมเป็นเงิน ๙,๘๓๓.๓๙ บาท ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีความรับผิดชอบที่จะต้องคืนเงินที่ได้รับไป คดีนี้จึงเป็นกรณีพิพาท เกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับการฟ้องคดีนี้มีได้เกี่ยวกับการใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครอง ของผู้ฟ้องคดีที่ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๒ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ คดีที่พิพาท จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แต่ถึงกระนั้นก็ดี มาตรา ๕๑ แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึง เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี และมีใช้กรณีที่ผู้ฟ้องคดี ในฐานะเจ้าของเงินฟ้องคดีเพื่อติดตามเอาคืนตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ เพราะเงินจำนวนดังกล่าวย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ได้รับ ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะเรียกคืนเท่านั้น และสิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากงาน ผู้ฟ้องคดีจึงรู้หรือควรรู้ถึงเหตุที่ต้องเรียกเงินเดือน และเงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพจากผู้ถูกฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ มีคำสั่งไล่ผู้ถูกฟ้องคดีออกจากงาน ส่วนวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือทวงถามให้ชำระเงิน ไม่มีผลให้ระยะเวลาการฟ้องคดีขยายออกไป ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องคดีนี้ ต่อศาลปกครองชั้นต้นเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และการฟ้องคดีนี้มีได้เป็นประโยชน์ แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะรับไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ

ในศาลปกครอง...

ในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ การที่ศาลปกครองชั้นต้น
มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความกับให้คืนค่าธรรมเนียมศาล
ทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายสมชาย งามวงศ์ชน
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
รองประธานศาลปกครอง

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวราวุธ ศิริยุทธวัฒนา
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุชาติ มงคลเลิศพล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายมนูญ ปุณฺณกริยากร
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

